

tuhonneen kymmenen osseettikylää ja polttaneen ihmisiä elävältä koteihinsa.^[52]

- Yhdysvaltain presidentti Bush oli seuraamassa Pekingin olympialaisia, joiden aikana hän tuomitsi väkivallan, ja sanoi huolestuneensa Venäjän "suhteettomasta vastauksesta" ja tuomitsi pommitukset Etelä-Ossetian ulkopuolella. Hän toivoi myös asian ratkeavan rauhanomaisesti ja vaati kaikkia joukkoja palaamaan 6. elokuuta aseisiin.^[84] Bush käsitteli asiaa uudelleen maanantai-iltana palattuaan olympialaisista.^[85]
- Vahvimmin Georgiaa tukemaan asettuivat Baltian maat, Puola ja Ukraina, joiden presidentit Lech Kaczyński, Viktor Juštšenko, Valdas Adamkus, Toomas Hendrik Ilves ja Latvian pääministeri Ivars Godmanis saapuivat Georgiaan tukemaan sen johtoa.^[86]
- NATO tuomitsi Venäjän suhteettoman voimankäytön taistelujen loppumisen jälkeen. Pääsihteeri Jaap de Hoop Scheffer sanoi ettei sota heikentänyt Georgian pyrkimyksiä päästä NATO:n jäseneksi. Hän ei tuominut ketään syylliseksi konfliktiin ja sanoi Etelä-Kaukasian olevan NATO:n toimialueen ulkopuolella, eikä sen sotilasmandaatti koske aluetta.^[87]
- Mihail Gorbatšov puolusti Venäjän toimia Washington Postissa. Hän piti Georgian yöllistä hyökkäystä raketinheitimillä Tskhinvaliin "käsittämättömänä" ja piti Venäjää aggressiosta syyttäviä "tekopyhinä" ja syytti näitä humanisuuden puutteesta. Hän kehotti Kaukasian johtajia lopettamaan muskelien pullistelun ja pyrkimään pysyvään rauhaan.^[88]

Sotarikosepäilyt

Venäjä pitää sotarikoksena Tskhinvalin kaupungin tulittamista yöllä 7.–8. elokuuta ennen Georgian armeijan maahyökkäystä ihmisoikeusrikoksena siksi, että kaupungissa kuoli eri arvioiden mukaan 1 000–1 600 siviiliä. Asian on ottanut käsiteltäväkseen Moskovan sotilassyöttäjä, jonka tehtäviin kuuluvat asiat, jotka liittyvät Venäjän federaation asevoimien toimintaan ulkomailla. Etelä-Ossetia on Venäjän federaation näkökulmasta rauhanturvaamisaluetta, josta on olemassa Georgian ja Venäjän federaation välinen sopimus vuodelta 1992, jonka mandaatissa ei ole päättymisaikarajaa.

Tapahtumien yhteydessä venäläiset ja osseetit suorittivat mahdollisesti etnisiä puhdistuksia, minkä seurauksena alueen väestön rakenne saattaa olla muuttunut.^{[89][90]}

Verkkosodankäynti

Katso myös: Verkkosodankäynti

Useat georgialaiset eteläossetialaiset verkkosivut joutuivat jo 8. elokuuta palvelunestohyökkäysten kohteiksi. Ossetian tietotoimiston ja Ossetian radion verkkosivut poistuivat käytöstä, mutta myös monet muut. Georgialaisia sivustoja vastaan hyökkäys alkoi 9. elokuuta vastaisena yönä. Hyökkäykset kohdistuivat Georgian valtion sivustoille sekä Georgia-online-sivustolle, joka

meni pois käytöstä.^[91]

Georgian presidentin sivut kaatuivat palvelunestohyökkäyksellä, kunnes ne siirrettiin Yhdysvaltohin Tulip Systemsin palvelimille.^[92] Hyökkäykset Georgian presidentin virallisia sivuja vastaan jatkuivat siirron jälkeenkin.^[91]

Georgian ulkoasiainministeriö siirsi tiedotustaan Googlen omistamalle Bloggerille, jossa sen osoite on <http://georgiamfa.blogspot.com/>. Georgian lähetystön ensimmäinen lähetystösihteeri Gvaram Khandamishvili Georgian Tukholman suurlähetystöstä vahvisti Digitodaylle, että sivusto todella on Georgian ulkoasiainministeriön virallinen weblog.^[93] Myöhemmin Puolan presidentti tarjosi Georgian ulkoasiainministeriölle verkkotilan ja linkin omalta viralliselta verkkosivultaan, jonka sisältö on samankaltainen kuin Bloggerinkin.^[94]

Georgian viranomaiset päättivät 11. elokuuta ”taistella disinformaatiota vastaan” ja keskeyttivät kaikkien venäläisten televisiokanavien lähetykset maassa. Georgian johtava internetyhteyden tarjoaja Caucasus Online esti pääsyn kaikki .ru-päätteen verkkosivulle. Myös useita georgialaisia uutispalveluja, kuten Rustavi 2, civil.ge, media.ge ja Interpressnews.ge suljettiin tai ne kaadettiin.^[95]

Venäjän uutistoimiston RIA Novostin sivuille hyökättiin ja ne kaatuivat muutamaksi tunniksi 10. elokuuta.^[96] Venäläisen englanninkielisen tv-kanavan RussiaTodayn sivuilla hyökättiin ja ne kaatuivat 12. elokuuta noin vuorokauden ajaksi.^[97]

Georgian keskuspankin sivuille murtauduttiin, ja ne korvattiin kuvilla, joissa Georgian presidentin kuva oli lisätty 1900-luvun tunnettuja diktaattoreita esittäviin kuviin. Georgian puolustusministeriön sivuille oli murtauduttu. Hyökkäys muistutti tekotavaltaan Viroon vuonna 2007 kohdistunutta kyberhyökkäystä. Georgian ulkoministeriön sivuille murtauduttiin, ja ne korvattiin kuvilla, joissa rinnastetaan Georgian presidentti ja Adolf Hitler.

Georgiaa ulkopoliittisesti lähellä olevista maista lähti verkkoasiantuntijoita Georgiaan. Muun muassa Viron CERT:stä lähti kaksi asiantuntijaa Georgiaan.^[98]

Sodan taloudelliset vaikutukset

Venäjän pörssi laski ensimmäisenä sotapäivänä viisi prosenttia.^[99] Baku–Tbilisi–Ceyhan-öljyputken toimitukset Azerbaidžanin öljykentiltä Mustallemerelle ja Turkin Välimeren rannikolle katkesivat.^[100]

Sodan jälkihoito

Humanitaarinen apu

Pääartikkelit: Etelä-Ossetian jälleenrakentaminen ja Georgian